

Κυρίες και Κύριοι,

Πρώτα απ' όλα θέλω να ευχαριστήσω τους διοργανωτές για την πρόσκληση και την ευκαιρία να απευθύνομαι σε ένα τόσο εκλεκτό ακροατήριο για ένα τέτοιας ζωτικής σημασίας ζήτημα, όπως ο υπό διαμόρφωση νέος παγκόσμιος ενεργειακός χάρτης και η γεωπολιτική σημασία του.

Η ενεργειακή επάρκεια είναι «συνθήκη επιβίωσης». Αυτό πρέπει να το έχουμε καλά στο μυαλό μας, διότι εν προκειμένω δεν ισχύει το χριστιανικό «δος ημίν σήμερον». Η ενεργειακή επάρκεια είναι αναγκαία και σήμερα και αύριο και πάντα. Και πρέπει έγκαιρα και με διορατικότητα, να διαμορφώνουμε την ενεργειακή πραγματικότητα του αύριο για τη χώρα μας, αποκλείοντας κάθε πιθανότητα ενεργειακού ελλείμματος, διότι τότε το κόστος θα ήταν ανυπολόγιστο.

Κατά συνέπεια σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα απαιτείται σύνεση, υπευθυνότητα και αποτελεσματικές κινήσεις στον σωστό χρόνο και με τον σωστό τρόπο. Ούτε οι ενεργειακοί πειραματισμοί, ούτε οι ενεργειακοί λαϊκισμοί – διότι, δυστυχώς, υπάρχουν και τέτοιοι – μπορούν να δώσουν ασφαλείς, βιώσιμες και μακρόπνοες απαντήσεις.

Ζούμε σ' ένα κόσμο του οποίου οι πρώτες ύλες, είτε αυτές είναι πετρέλαιο, φυσικό αέριο ή άλλα καύσιμα, γίνονται ολοένα και πιο σπάνιες, πιο δυσεύρετες, πιο δύσκολες στην εξόρυξη και την μεταφορά τους, και σε τελική ανάλυση πιο ακριβές. Από εδώ και στο εξής η εξασφάλιση της ενεργειακής επάρκειας στην

παγκοσμιοποιημένη οικονομία που ζούμε, θα γίνεται μια ολοένα πιο δύσκολη και πιο σύνθετη υπόθεση.

Μπροστά σε αυτή την πρόκληση, η στάση του παθητικού παρατηρητή απαγορεύεται. Στο βαθμό που αντιληφθούμε την ενεργειακή επάρκεια ως θέμα εθνικής ασφάλειας πρέπει να την τοποθετήσουμε και στην κορυφή της εθνικής μας στοχοθεσίας. Και η σημερινή κυβέρνηση αυτό κάνει, συνειδητά και υπεύθυνα, από τον Μάρτη του 2004.

Η επάρκεια και η ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, καθώς και η διαφοροποίηση των ενεργειακών δίοδων και πηγών ενέργειας αποτελεί στρατηγικό στόχο υψίστης σημασίας. Γι' αυτό και η ενεργής συμμετοχή μας στη διαμόρφωση του νέου ενεργειακού χάρτη αποτέλεσε και αποτελεί μονόδρομο. Και πραγματικά είναι ένας λόγος για τον οποίο αυτή η Κυβέρνηση μπορεί να αισθάνεται, και να είναι πραγματικά περήφανη.

Διαγνώσαμε έγκαιρα τις προκλήσεις αλλά και τις ευκαιρίες της συγκυρίας και μπήκαμε δυναμικά στο «ενεργειακό παιχνίδι». Συνάψαμε σημαντικές διμερείς και πολυμερείς διακρατικές συμφωνίες με ισχυρούς στρατηγικούς εταίρους, σε πλήρη εναρμόνιση με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχουμε ένα συγκριτικό πλεονέκτημα που προκύπτει από την κομβική μας θέση σε μια περιοχή που παραδοσιακά αποτελεί το κέντρο διαμετακόμισης και διακίνησης υδρογονανθράκων από τις πηγές της Κασπίας και της Μαύρης Θάλασσας, προς την Ευρώπη και την ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου.

Οφείλουμε να είμαστε ενεργοί πρωταγωνιστές, ενεργοί παίκτες στην «καρδιά» των εξελίξεων. Απουσία ή ολιγωρία, σημαίνουν απομείωση της εθνικής ισχύος. Αντίθετα, συνάπτοντας και τηρώντας στο ακέραιο τις συμφωνίες για την κατασκευή αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου που θα διέρχονται από την ελληνική επικράτεια, βάζουμε στέρεες βάσεις για την γεωστρατηγική αναβάθμιση της χώρας.

Όπως γνωρίζετε πριν από ένα χρόνο περίπου υπεγράφη η διακρατική συμφωνία με τη Ρωσία για τον αγωγό South Stream που θα μεταφέρει φυσικό αέριο προς τις Ευρωπαϊκές αγορές μέσω Βουλγαρίας και Ελλάδας.

Είναι έργο υψηλής σπουδαιότητας το οποίο αποδεικνύει πως οι εντατικές και συστηματικές προσπάθειες πάντα αποδίδουν καρπούς, ανοίγουν δρόμους ανάπτυξης και αναβαθμίζουν τον γεωπολιτικό ρόλο της χώρας μας.

Άλλωστε η τελευταία χειμωνιάτικη κρίση του αερίου έκανε την Ευρώπη να συνειδητοποιήσει άλλη μια φορά το πρόβλημα της ενεργειακής ασφάλειας και το πόσο κρίσιμη σημασία έχει το γεγονός να υπάρχουν διαθέσιμοι εναλλακτικοί δίαυλοι και αξιόπιστες εναλλακτικές πηγές προμήθειας. Εν τέλει φάνηκε και πάλι πως, ανεξάρτητα από διαφορές και σκοπιμότητες, η ροή του αερίου δύσκολα διακόπτεται. Αυτό όμως δεν είναι λόγος εφησυχασμού. Χρειάζεται σοβαρότητα και αποφασιστικότητα, ώστε το όφελος να είναι ουσιαστικό και κατά το δυνατόν μακροχρόνιο. Χρειάζεται μια ενιαία ευρωπαϊκή στάση που θα μεταφράζεται σε

αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ, διότι κακά τα ψέματα, μπορεί να λέγονται, να γράφονται και να εξαγγέλλονται πολλά, όμως - πρακτικά - παραμένουν σχέδια επί χάρτου. Είναι δεδομένο πως, ακόμη και σήμερα, στο μέσον της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ουδείς αμφισβητεί πώς η ζήτηση για ενέργεια θα συνεχίσει να αυξάνεται. Ιδιαίτερα, δε, στην Ευρώπη μας.

Γι' αυτό το βασικό μέλημα όλων μας θα πρέπει να είναι πρώτα η εξασφάλιση της επάρκειας ενέργειας και, δευτερευόντως, η πηγή της. Όσοι υποστηρίζουν το αντίστροφο ή δεν γνωρίζουν ή δεν είναι στις προτεραιότητες τους η πρόοδος της Ε.Ε.

Οι στρατηγικές επιλογές της Ελλάδας στον τομέα της ενέργειας δεν υπηρετούν μόνον την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας μας, αλλά και των ευρωπαϊκών εταίρων μας καθώς δημιουργούν τις σταθερές βάσεις για επωφελείς συνεργασίες προμήθειας, μεταφοράς και κατανάλωσης ενέργειας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής οικογένειας.

Στην ίδια ακριβώς στρατηγική εντάσσεται η κατασκευή και η έναρξη λειτουργίας του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου ο οποίος επεκτείνεται στην Ιταλία, όπου υπολογίζουμε ότι μέχρι το 2012 να φτάνει το φυσικό αέριο.

Επίσης πετύχαμε να μπούμε στην τελική ευθεία για την κατασκευή του πετρελαιαγωγού Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη. Ενός αγωγού που θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα Στενά του Βοσπόρου που μέχρι τώρα αποτελούν τη μοναδική οδό διέλευσης πετρελαίου από τη Ρωσία και την ευρύτερη περιοχή της Κασπίας Θάλασσας. Είναι ο πρώτος πετρελαϊκός αγωγός που κατασκευάζεται αμιγώς σε ευρωπαϊκό έδαφος, μετά από 40

χρόνια.

Είναι γεγονός ότι με άξονα την ευρύτερη περιοχή μας αναδεικνύεται ένας νέος ενεργειακός και επενδυτικός χώρος. Διαμορφώνεται ένα ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον με διεθνείς διασυνδέσεις για να προωθηθούν μεγάλης κλίμακας επενδύσεις.

Για το λόγο αυτό μια εξίσου σημαντική προτεραιότητα της πολιτικής μας αφορά στην ολοκλήρωση της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας. Πιστεύουμε ότι με αυτήν, μέσω των απαιτούμενων παρεμβάσεων σε συστήματα και συνοδευτικές επενδύσεις, δημιουργείται ελκυστικό περιβάλλον για την περαιτέρω ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και την εξασφάλιση καλύτερης ποιότητας υπηρεσιών για τους καταναλωτές.

Ταυτόχρονα όμως, οι περιβαλλοντικές προκλήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο δεν επιτρέπουν τον εφησυχασμό. Στόχος λοιπόν δεν είναι μόνο η εξασφάλιση ενεργειακών αποθεμάτων, αλλά και ο προσανατολισμός προς τη βιώσιμη ανάπτυξη. Την ανάπτυξη δηλαδή που σέβεται το φυσικό περιβάλλον και το προστατεύει.

Η περιβαλλοντική επιβάρυνση σε παγκόσμιο επίπεδο έχει φτάσει σε τέτοιο σημείο, ώστε θα ήταν παράλογο να συνεχίσουμε να αψηφούμε τους αναδυόμενους κινδύνους και να θυσιάζουμε το μέλλον. Κάτι τέτοιο θα ήταν εγκληματικό προς τις επόμενες γενιές.

Όπως συμβαίνει με όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, έτσι και στην Ελλάδα, καλούμαστε με το σύνολο των πολιτικών μας να συμφιλιώσουμε τις προσπάθειες για την ενεργειακή μας ασφάλεια

με τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος. Να εναρμονίσουμε την προστασία του περιβάλλοντος με την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Ας μην ξεγελιόμαστε, λοιπόν. Ακραίες θέσεις, δήθεν υπέρ του περιβάλλοντος, μπορούν να οδηγήσουν σε ακραία έλλειψη επενδύσεων, με ό,τι αρνητικό αυτό συνεπάγεται για τους εργαζόμενους και την πρόοδο του τόπου.

Δεν αναγνωρίζουμε σε κανέναν, αλλά και δεν διεκδικούμε από κανέναν, το μοναδικό δικαίωμα στην περιβαλλοντική ευαισθησία.

Η αξιοποίηση του εξαιρετικά πλούσιου ηλιακού, αιολικού, υδάτινου και γεωθερμικού δυναμικού της πατρίδας μας έχει τεράστια σημασία και αναδεικνύεται σε υψηλή προτεραιότητα, με οποιοδήποτε κόστος.

Σε αυτή την κατεύθυνση έχει γίνει ήδη σημαντική δουλειά απλοποιώντας τις αδειοδοτικές και λοιπές διαδικασίες με την πρόβλεψη ελκυστικών, αλλά όχι υπέρμετρων, κινήτρων για την περαιτέρω απρόσκοπτη ανάπτυξη επενδύσεων ΑΠΕ και την ταχύρρυθμη διείσδυσή τους στην ελληνική ενεργειακή αγορά.

Παράλληλα, προωθήθηκαν ρυθμίσεις για την απελευθέρωση της αγοράς φωτοβολταϊκών συστημάτων ενώ, συγχρόνως τροποποιήσαμε το νομοθετικό πλαίσιο, ώστε από το 2009 να δοθεί περαιτέρω έμφαση στα βιοκαύσιμα.

Γενικότερα θα έλεγα πως έχει έρθει η ώρα να αφήσουμε οριστικά πίσω μας το μύθο του ενεργειακού «φτωχού συγγενή». Έχει έρθει

η ώρα να αποκτήσουμε εμπιστοσύνη στον ενεργειακό μας πλούτο και να επενδύσουμε στοχευμένα σε αυτόν.

Οι διασυνδέσεις, στις οποίες αναφέρθηκα νωρίτερα, είναι ο ένας πυλώνας. Αλλά, για να είναι στέρεο το ενεργειακό μας οικοδόμημα απαιτείται άλλος ένας. Κι αυτός δεν μπορεί να είναι άλλος, από τη συντονισμένη προσπάθεια για την πλήρη αξιοποίηση του ενεργειακού μας πλούτου, είτε πρόκειται για δυναμικό ΑΠΕ, είτε πρόκειται για υδρογονάνθρακες, είτε πρόκειται για λιγνιτικά αποθέματα. Τίποτα δεν πρέπει να πάει χαμένο, αν θέλουμε να κερδίσουμε το στοίχημα της ανάπτυξης των εγχώριων πηγών ενέργειας.

Ασφαλώς δεν είναι ούτε κάτι απλό, ούτε κάτι εύκολο. Απαιτεί γνώση, ανάπτυξη επιστημονικών υποδομών, κατάλληλες τεχνολογικές εφαρμογές, αξιοποίηση ευκαιριών, αμετακίνητη δέσμευση για την επιτυχή αντιμετώπιση των προκλήσεων.

Επιπλέον πρέπει να δούμε κατάματα τι συμβαίνει στο χώρο της πυρηνικής ενέργειας. Είναι δεδομένο ότι για τη χώρα μας δεν τίθεται τέτοιο ζήτημα και η πυρηνική ενέργεια είναι έξω από τον ενεργειακό μας σχεδιασμό. Δεν μπορούμε ωστόσο να κλείνουμε τα μάτια στο ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε ένα κλοιό υφιστάμενων ή σχεδιαζόμενων πυρηνικών αντιδραστήρων στην γειτονιά μας. Το να ζητάμε τη λήψη όλων των μέτρων ασφάλειας είναι η αυτονόητη, αλλά κατά βάση αμυντική στάση μας. Από κει κι έπειτα, θα πρέπει να συζητήσουμε υπεύθυνα για το πώς θα μπορούσαμε να έχουμε λόγο και ρόλο στη λειτουργία αυτών των πυρηνικών εργοστασίων. Με άλλα λόγια να μιλήσουμε χωρίς προκαταλήψεις και με

ρεαλιστική στάθμιση των δεδομένων για μια επενδυτική στρατηγική που θα μας διασφάλιζε παρουσία και αποφασιστική συμμετοχή. Ο στρουθοκαμηλισμός και η άρνηση στον διαφωτιστικό διάλογο δεν μας ταιριάζουν και δεν μας αξίζουν.

Κυρίες και Κύριοι ,

Τα τελευταία πέντε χρόνια η Κυβέρνηση κάνει σοβαρές προσπάθειες για την προώθηση παρεμβάσεων μεγάλης κλίμακας που αλλάζουν το ενεργειακό τοπίο στη χώρα μας, δημιουργούν ευκαιρίες, αναδεικνύουν δυνατότητες, αναβαθμίζουν το γεωπολιτικό ρόλο της χώρας.

Αυτές οι κατευθυντήριες αρχές που καθόρισαν τη μέχρι τώρα πορεία της ενεργειακής πολιτικής, θα συνεχίσουν να αποτελούν τον οδηγό μας και για το μέλλον διότι είναι οι μόνες που διασφαλίζουν το εθνικό συμφέρον, τα συμφέροντα της χώρας και των πολιτών.

Είναι αναπόφευκτο κάποιες από τις προτεραιότητες να προσαρμόζονται. Οι κεντρικοί στόχοι ωστόσο είναι αμετακίνητοι καθώς η συνέχεια και η συνέπεια στην ενεργειακή στρατηγική είναι όρος και προϋπόθεση επιτυχίας. Άλλωστε σε συνθήκες οικονομικής αβεβαιότητας, δεν υπάρχουν περιθώρια για τη δημιουργία και ενεργειακών αβεβαιοτήτων.

Κλείνοντας θέλω να κάνω μια παρατήρηση που σχετίζεται ευθέως με αυτό που τόνισα εξ αρχής, δηλαδή την ανάγκη να αναγνωρίσουμε και να κατανοήσουμε την ενέργεια ως μείζον

εθνικό διακύβευμα. Αυτή η θέση μάς υποχρεώνει όλους να επιδιώκουμε τις ευρύτερες δυνατές συναινέσεις και συγκλίσεις. Η ενέργεια είναι πεδίο εθνικής ευθύνης. Δεν είναι ούτε το «Ελ Ντοράντο» του εύκολου κέρδους, ούτε χώρος για παρασκηνιακές στρατηγικές και ιδιοκτησιακές αντιλήψεις νευραλγικών θέσεων και θεσμικών ρόλων. Πολύ δε περισσότερο, δεν είναι χώρος για προσωπικές πολιτικές και πείσματα που βλάπτουν τους ενεργειακούς ρυθμιστές και αποβαίνουν σε βάρος του παρόντος και του μέλλοντος του τόπου μας.

Για αυτό, λοιπόν, επιμένω πως η καλή συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, με τη δέουσα αποφασιστικότητα στην υλοποίηση ξεκάθαρων πολιτικών, με την απόρριψη του φθόνου και της μικροψυχίας, με λυμένες τις θεσμικές εκκρεμότητες και με αυτοπεποίθηση για τις δυνατότητες της χώρας, είναι ο πιο ασφαλής και ο πιο σύντομος δρόμος για να κερδίσουμε το ενεργειακό στοίχημα προς όφελος των σημερινών αλλά και κυρίως των επόμενων γενιών., μέσα σε ένα περιβάλλον καθαρότερο που απολαμβάνει σεβασμού και φροντίδας από όλους μας. Άλλωστε, το περιβάλλον αυτό δεν είναι δικό μας. Δανεικό το έχουμε από τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.